

Resimler, uzmanlar tarafından bilimsel yöntemlerle incelenerek gerçek bir an önce ortaya çıkarılmalı

Şu sahte Picasso'lar sorunu

KAYA ÖZSEZGİN

Üzerinden bir buçuk yıl gibi uzunca bir zaman geçmiş olmasına karşın, Türkiye'de ele geçirilen Picasso imzalı resimler, yazılı ve görsel medyanın diline düşmüş ironik görüntüsüyle güncelliğini yitirmemiş benziyor. Ankara Resim Heykel Müzesi'nde koruma altında sergilenmeye alınan dört tablo da dahil olmak üzere, bugüne kadar yakalanmaları geniş bir zaman dilimine yayılan, o nedenle de güncelliği hiç eskimeyen bu tür tabloların on üçü bulunmuş olması, kuşkusuz bu ironik görüntünün başlıca nedenidir. Böylece Türkiye, bir "Picasso cenneti" olarak alaya alındı, bulunan tabloları görmeye bile gerek duymayan yetkili-yetkisiz pek çok kişi, bu resimlerin tümünün sahte olduğu konusunda neredeyse söz birliği ettiler.

Yabancı kamuoyu ilgisiz

Yabancı kamuoyu, bir iki yorum dışında, genellikle ilgisiz davrandı, basında çıkan tartışmaları, Türkiye'nin "sanat açlığı"na bağlayanlar oldu. Örneğin yaklaşık bir yıl kadar önce Amerika'da yayımlanan Washington Post, bütün tartışmalara karşın, konuyu açıklığa kavuşturmak üzere, bugüne kadar uluslararası düzeyde bir sanat uzmanının Türkiye'ye davet edilmemiş olmasının altını çiziyordu.

Bir habere göre resimlerin bir bölümünün Hermitage kaynaklı olduğunu göz önünde bulunduran müze müdürü, fotoğraflardan incelediği tabloların ikisinin "taklit" olduğunu öne sürüyor, bunların orijinallerinin Hermitage'da sergilendiğine dikkat çekiyordu. Hangileriydi bu resimler, geri kalanlar hakkındaki kanılar neydi?

Doğrusu, Kültür Bakanlığı da bu konuda kuşkuları silecek bir girişimde bulunmakta, o kadar da duyarlı davranmıyordu. Belki de tümü, 1991'deki Körfez Savaşı sıra-

Türkiye, bir 'Picasso cenneti' olarak alaya alındı, bulunan tabloları görmeye bile gerek duymayan yetkili-yetkisiz pek çok kişi, bu resimlerin tümünün sahte olduğu konusunda neredeyse sözbirliği ettiler. Yabancı kamuoyu, bir iki yorum dışında, genellikle ilgisiz davrandı, basında çıkan tartışmaları, Türkiye'nin 'sanat açlığı'na bağlayanlar oldu.

sında Kuveyt'ten Iraklı subaylar tarafından çalınmış olduğu belgelendiğine göre Kuveyt hükümetinin bir açıklama yapması gerekmez miydi? Kültür Bakanlığımız, herhalde böyle bir açıklamanın geleceğine kesin gözüyle baktığından, kendi inisiyatifini devreye sokmakta acele etmiyordu. Ağızdan ağıza dolaşan söylentilere ve zaman zaman da yetkililerin dile getirdikleri ifadelerle bakılırsa, Picasso'nun

oğlu İspanya'dan davet edilmişti, onun gelmesi bekleniyordu. Böylece Picasso'nun oğlunun, babasının resimleri konusunda "uzman" olduğunu öğrenmiş oluyorduk.

Yetkililer 'umursamaz'

Daha sonra bu davet gerçekleşmeyince, Kültür Bakanlığı'nın Paris'te "Administration Picasso" adlı kuruluşla bağlantı kurduğu öğrenildi. Verilen habere göre resimle-

rin fotoğrafları ve belgeler, bu kuruluşa gönderilmiş ve alınan raporda, resimlerin dördünün (hangileri?) sahte olduğu sonucuna varılmıştı. Sahte resimleri gerçeklerinden ayırt etme konusunda teknolojik verilerin doğruya çok yakın bilgiler sağlayabildiği bir dönemde, salt fotoğraflara dayanarak sağlıklı sonuçlara nasıl ulaşılabildiği sorusu yanıt bekleyedursun -ilk dört resmin arkasından ele geçirilenlerin

sahteliği kuşku götürmüyor- Ankara Resim-Heykel Müzesi'nde koruma altında sergilenen ve ciddi bir incelemeden geçirilmesi gereken resimler karşısındaki "umursamaz" tavrı anlamak mümkün değil.

Kuşkular giderilmeli

Ocak ayının ilk günlerinde (2-3 Ocak) CNN Türk televizyonunda yayımlanan ve benim de katıldığım dosya niteliğindeki program, konuya ilk kez, her tür ironik yorumun dışında ciddi bir yaklaşım getiriyordu. Ancak benimle yapılan görüşmenin band kaydı, çok küçük bir bölümüyle yayımlandığından, konu üzerine görüşlerim bütünüyle ekrana yansımadı. (Clinton'ın köpeği Buddy'nin ölümü ve tiyatrodaki çıplaklık sorunu, programın sorumlularını daha fazla ilgilendirmiş olmalıydı.)

Başta "Köylü Kadın" (Madam Putman portresi), şu anda Ankara Resim-Heykel Müzesi'nde, müze kaydına geçirilmeden sergilenmekte olan dört resim hakkında, kesinliğinden kuşku duyulmaksızın öne sürülen olumsuz yargıların aksine, sahte ya da gerçek olduklarına ilişkin herhangi bir yorumda bulunmaksızın, önerimi yinelemek istiyorum: Söz konusu resimler, her tür kuşkunun hiç değilse önemli ölçüde bertaraf edilmesine olanak verecek bir doğrultuda, Picasso uzmanları tarafından gözden geçirilmeli, bilimsel yöntemlerle incelenmeli. Bu resimleri, Türkiye'de pazarlamak için getirenlerin ifadeleri de dikkate alınarak, resimlerin kaynakları konusundaki aydınlatıcı bilgilerin ışığında somut sonuçlara varılmasını kolaylaştırıcı olanaklardan yararlanılmalı.

Spekülasyonların önü, bu yolla alınabilir ancak. Toptan ya da kesirmeden "sahte" suçlamaları kadar, umursamaz bir tavrı, sorunu örtbas etme çabaları da bir yarar getirmeyecektir.